

1. Millist lahingut on kujutatud Penguilly l'Haridon'i maalil? Lahing toimus täna, 660 aastat tagasi (26.03.1351). Vihjeks olgu öeldud, et peaaegu kõik lahingus osalejad on pildil ja tegemist on Saja-aastase sõjaga.

2. Rästaslaste sugukonda kuuluv laululind. Linnu seljapool on hallikaspruun ja alapool heledam, rinnaosal on mitmeid tähne. Saba punapruun, mõnel linnul erksam, mõnel kahvatum. Maapinnal liigub hüpetega ja hoiab tiibu ripakil ning saba vibutades püsti. Laulab lehestikku peitunult, harva kõrgemal kui paar meetrit maapinnast. Pesa ehitab põõsaste alla maapinnale. Elab põõsastikes, jõe-ja järvekallastel, aedades, parkides ja rägastikes. Mis lind?
3. Küsitav oli Inglise priimabaleriin, sündinud 1919 Inglismaal. Ta tantsis esimese poole oma karjäärist Covent Gardenis, a-ks 1939 oli ta tõusnud priimabaleriiniks. A-st 1962 algas koostöö Rudolf Nurejeviga, neist kujunes 20. saj. tantsuajaloo üks menukamaid paare. Ta abiellus 1955 Panama diplomaadi Roberto Ariasega. Küsitav said 1956 aadlitiitli ning a-l 1979 kõrgeima võimaliku tunnustuse tantsu alal – tiitli *prima ballerina assoluta*. Ta suri 1991 Panamas. Kes?
4. Küsitav TTÜ elektroonikateadlane kandideerib tänavusele Euroopa Leiutaja auhinnale teadustöö kategoorias elektrilise takistuse mõõtetehnoloogia väljatöötamise eest. Meetodi praktilisteks rakendusteks võib pidada näiteks uudseid südamestimulaatoreid ja euromüntide ehtsuse kontrolli. Kes on see teadlane?
5. Sellel spordialal ainus välisklubis mängiv eestlane on hetkel Markko Abel. Tema koduklubiks on Saksamaa 2. Bundesliigas esinev TuS Gerolsheim. Mees on omal alal ka eesti rekordimees. Mis ala?

6. See kirjanik sündis 1948 Stockholmis. Ta on loonud detektiiv Kurt Wallanderi kuju, kes tegutseb Rootsi väikelinnas Ystadis. Esimene romaan Wallanderist ilmus 1991 ja kandis nime „Näota mõrvarid“. Teos sai samal aastal Rootsi parima kriminulli auhinna. Kirjanik on loonud ka draamateoseid ja saanud Rootsi Dramaturgide Seltsi auhinna „Klaasvõti“. Lastekirjanikuna võitnud Astrid Lindgreni auhinna. Ta on ka Mosambiigis Maputo teatri kunstiline juht ja tegeleb seal aktiivselt heategevusega. Ta on abielus Ingmar Bergmani tütreaga. Kes?
7. See mägi on 156 m kõrge ja asub Laekvere vallas, olles Pandivere kõrgustiku kõrguselt teine mägi. Mäe kaitseks on loodud samanimeline maastikukaitseala. Mäel asub ka õhuruumi seire radar. Mis mägi?
8. Selle salaühingu asutas 1918 parun von Sebottendorff. Algselt Saksa Muinasaja Uurimise Seltsina loodud ühing sai hiljem omaale müütilise nime. Tugevalt rassistlik ühing nõudis oma liikmetelt tõendeid aaria päritolu kohta vähemalt kolme põlvkonna vältel. Salaseltsi koosolekuid peeti Müncheni hotellis „Vier Jahrzeiten“. Salaseltsi liikmete hulka kuulusid ka näiteks Alfred Rosenberg ja Rudolf Hess. Ühingu embleemil oli kujutatud ka haakristi, millest hiljem sai natside kurikuulus sümbol. Mis nime salaühing kandis?
9. Küsime Ungari heliloojat (1923-2006), kes küll a-st 1956 elas peamiselt Austrias. Ta on tuntud oma 1960. a-tel loodud sümfooniliste teoste järgi („Atmospheres“, „Apparitions“, „Lontano“), samuti on tuntud tema ooper „Le Grand Macabre“, klaverietüüdid, „Reekviem“ ja „Poeme Symphonique“ 100-le metronoomile. Tema muusikat on kasutatud mitmes Stanley Kubricki filmides („2001: kosmoseodüsseia“, „Silmad pärani kinni“, „Hiilgus“). Kes?

10. Kes on kunstnik?

11. Küsitav teadlane (1897-1990) õppis Breslau ülikoolis arstiteadust ja filosoofiat, 1924 kaitses ta doktoriväitekirja „Idee und Individuum” („Idee ja indiviid”). Ta elas nii Pariisis kui Inglismaal, pärast pensionile jäämist 1962–65 Ghanas, seal kujunes temast Aafrika kunsti asjatundja ja kollektsionäär. Ta on üks ajaloolise sotsioloogia silmapaistvaimaid esindajaid. Tema peateos on „Über den Prozeß der Zivilisation. Soziogenetische und psychogenetische Untersuchungen” (1939, e k „Tsiliviseerumisprotsess: sotsiogeneetilised ja psühhogeneetilised uurimused”, I–II, 2005–07). Väga sarnase perekonnanimega jäähokimängija on Tšehhi rahvuskoondise kapten ning võitnud ka Stanley karika New York Devilsi koosseisus. Kes?
12. Küsitav (Phalaenopsis) on kõige tuntum troopiline orhidee, kelle perekonnas on 63 liiki. Taime teaduslik nimetus tuleneb kreeka keelest ja tähendab tõlkes ööliblikasarnast. Looduses kasvavad nad enamasti puutüvel või okstel epifüütidena, aga ka kaljupragudes, harvem kividel või maapinnal. Geograafiline leviala ulatub Himaalajast Austraaliani. Ta on väga sage toataim, populaarsuse põhjuseks on pikk õitseaeg – taim võib soodsate tingimuste korral õitseda aasta läbi. Mis orhideeperekond?
13. Eesti Kirjameeste Selts tegutses aastatel 1872-1893. Selle aja jooksul oli seltsil 5 presidenti. Kes oli esimene (a-tel 1872-81) ja kes viimane president (a-tel 1890-1892)?
14. See Austria linn on tuntud eelkõige Doonau kaljupaljandil kõrguva barokse benediktiinlaste kloostri tõttu. Leopold II rajas siia 1089 kindluse, mis hiljem annetati benediktiini munkadele. Viimased rajasid siia uhke kloostri, mis muutus keskajal Alam-Austria tähtsaimaks usu- ja kunstikeskuseks. Vana klooster lammutati 1700 ja ehitati veel suurejoonelisem kloostrikompleks, mis valmis 1736. Tänapäeval oluline turismiobjekt, kloostri raamatukogus on üle 100 000 raamatu ja ligi 2000 iidset käsikirja. Raamatu „Roosi nimi“ peategelane Adso oli pärit küsitavast kloostrist. Mis linn?

15. Kes on pildil olev eesti näitleja?

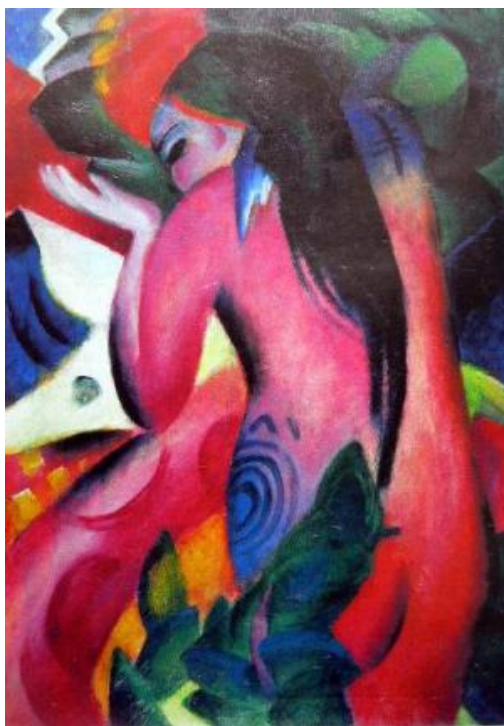
16. See Šoti päritolu ja Kanadas sündinud mees (1860-1946) õppis Inglismaal kunsti, tegi USAs karjääri kirjaniku, kunstniku ja looduskaitsejана ning pani koos Lord Baden-Powelliga aluse skautide liikumisele. Eesti keelde on tema loomingust tõlgitud mitmeid jutustusi. Kes?
17. Saartele jõudis esimese eurooplasena 1722 hollandlane Jacob Roggeveen. Prantsuse meresõitja Bougainville nimetas need Meresõitjate saarteks. Praeguse nime said 19.sajandi keskel saartele asunud inglise misjonäridelt. Saared on vulkaanilise tekkega ja mägised, kõrgeim tipp Silisili on 1858 meetrit kõrge. Saarestiku suurimad saared on Savaii ja Upolu, mida lahutab Apolima väin. Mis saared?
18. Selle karastusjooגי leiutas 1960. a.-te algul Tšehhi firma Galena, kui otsis rakendust kohviubade röstimisest ülejäänud kofeiini tarvitamiseks. Valminud siirup koosneb 14-st komponendist. Võrreldes Pepsi või Coca-Colaga sisaldab jook 30% vähem suhkrut ning veidi rohkem kofeiini. Jook sai Tšehhoslovakkias väga populaarseks ning hoiab siiani Tšehhis ja Slovakkias märkimisväärset turuosa. Mis jook?
19. Küsitav muusik sündis Tallinnas ning on lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli fagoti erialal. Magistrikraadi omandas ta Yale'i ülikoolis a-l 1997 ning selles peale tegutsen peamiselt USA-s. Ta on üks oma põlvkonna virtuossemaid ja tuntumaid fagotimängijaid kogu maailmas, kelle repertuaar ulatub varabarokist džässini. Ta on esinenud kõigi kuulsate orkestre ees (sh ERSO). Tema esitus David Chesky fagotikontserdist pälvis a-l 2007 Grammy nominatsiooni parima nüüdismuusika teose kategoorias ja on ühtlasi ainus fagotiteos, mis on Grammyde ajaloos nomineeringu osaliseks saanud. Kes?
20. See Siberis sündinud korvpallur on kuulunud NL-i juunioride koondisse, mänginud AKSK-s ja Riia ASK-s. Kuulunud pikki aastaid „Kalevi“ esindusmeeskonda. Tulnud „Standardi“ korvpalliklubi koosseisus mitmekordseks eesti meistriks. Hetkel tegev TTÜ SK korvpallitreenerina. Saanud Valgetähe V klassi ordeni. Kes?

21. Ta oli kreeka mütoloogias saja maopeaga koletis, Tartarose ja Gaia poeg, hävitavate loodusjõudude kehastus. Sigitas koos Echidnaga koletised Kerberose ja Orthose. Kui ta Zeusi vastu mässi tõstis, võitis see teda raskes võitluses ja veeretask talle peale Etna mäe. Siiani saadab vulkaan tagasi neid välgunooli, millega Zeus ta surmas. Kes?
22. Lõpetanud Põlva Keskkooli ja Eesti Maaülikooli. Alates 2008. aastast õpib EMTA lavakunstikoolis dramaturgi õppesuunal. Tema 2005 ilmunud debüütromaan „2 grammi hämaruseni“ oli Betti Alveri kirjandusauhinna nominent. Teine romaan, „Mängult on päriselt“ võitis 2006 Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja kirjastuse Tänapäev korraldatud noorsooromaani võistlusel I preemia. Viimane romaan kannab pealkirja „Mahajäetud maja“. Küsitav on tulnud Põlva SK/Hellus naiskonna koosseisus eesti meistriks ja karikavõitjaks käsipallis. Kes?
23. See Prantsuse spordirõivaste ning matkavarustuse bränd on loodud 1930. Firma asutasid kolm venda (firma kannab nende perekonnanime), kelle esimeseks tooteks oli metallraamil seljakott, mis sai kohe väga populaarseks. II maailmasõja ajal varustati seljakottidega Prantsuse armeed. 1950. a-tel tuli firma esimesena turule kaasaskantava matkamööbli. Praegu toodetakse kõikmõeldavat matkavarustust ning samuti matkarõivaid ning jalanõusid. Mis firma/bränd?
24. Ta on sündinud 1960 Kairos Armeenia perekonnas. Kui ta oli kaheaastane, kolis perekond Kanadasse ning ta kasvas üles Briti Kolumbias. Ta on lavastanud 12 filmi, neist tuntuim on Armeenia genotsiidist rääkiv „Ararat“ (2002). Paremate tööde hulka kuuluvad veel „The Sweet Hereafter“ (1997, esitati parima filmi Oscarile), „Where the truth lies“ („Kus on tõde?“, 2005) ja „Chloe“ (2008). Kes?
25. See segatoiduline kala elab Kagu-Aasia subtroopilise kliimavöötme jõgedes, kus veetemperatuur püsib aastaringselt 22-26 kraadi piires. Kasvatatakse ka kasvandustes, millest suurimad asuvad Vietnamis ja Tais. Kala on valge liha ja kõrge valgusisaldusega. Eesti kaupluste külmetlettidest võib teda sageli leida. Mis kala?

26. See kindral (1838-1916) sündis soome-rootsi perekonnas ning alustas sõjaväekarjääri 1854. Ta teenis Poolas ja Turkestanis. Tegutsemise eest Turkestanis pälvis ta leitnant-koloneli auastme ja Püha Georgi ordeni 4. klassi teenetemärgi, mida anti tavaliselt vaid kindrali auastmes olijatele. 1900 sai ta kindrali tiitli ning juhtis teist Mandžuuria armeed Vene-Jaapani sõjas. Vastuolud kindral Kuropatkini viisid aga väejuhi kohast loobumiseni. Viimastel eluaastatel pühendus ta Kuropatkini vastasele kampaaniale ning süüdistas teda Vene-Jaapani sõja kaotuses. Kes?
27. Millist ühist nime kannavad:
- *Vana-Rooma keiser, asutas adoptiivkeisrite dünastia, lapsendades Traianuse.
 - *Põlvamaal sündinud eesti kunstnik, tema esimene tuntuim maal oli nokkloomast.
 - *USA Aatomienergeetika ja NASA uurimisprogramm lennuks Marsile.
28. Küsime bantude hulka kuuluvat neegrirahvast keda arvatakse olevat järgi ligikaudu 240 000. Elavad peamiselt praeguse Namiibia, Botswana ja Angola aladel. Saksa koloniaalvõimu vastases (koos hotentottidega) peetud ülestõusus a-tel 1904-07 hukkus rahvast ligikaudu 2/3. Selle rahva naised kannavad kauneid, eriliselt silmatorkavaid rõivaid ka tänapäeval. Mis rahvas?
29. Esimesena maailmas ületas suusahüpetes 100 meetri piiri 1936 Sepp Bradl Planica trampliinil. 200 meetri piiri ületasid 1994 esimestena, samuti Planicalt hüpates, üks austerlane, kes oma 202 meetrisel hüppel kukkus ja soomlane, kes lendas 203 meetrit igati määrustepäraselt. Kes need kaks meest olid?
30. Kes on helilooja?

31. Teise maailmasõja ajal kasutas ka Jaapani sõjavägi sõnumite šifreerimist. Kõige täiuslikum kodeerimismasin variant valmis 1938. Masin sai oma rahvusvaheliselt tuntud nime ameerika koodimurdjatelt, kes nimetasid Jaapani šifreid värvide järgi. USA armee raadioluure meeskonnal õnnestus selle kood lahti murda, kuigi jaapanlased pidasid masinat sama kindlaks, kui sakslased oma analoogi Enigmat. Mis nime all tuntakse seda Jaapani kodeerimismasinat?
32. Küsitav on 20-50 cm kõrgune mitmeaastane poolpõõsas. Lehed on süstjad, teravaservalised, õied tumesinisest roosadeni või hoopis valged. On vähenõudlik, tugeva lõhnaga, väga hinnatud meetaimena. Õitseb juunist hilissügiseni. Eestis kasvatatakse kultuurtaimena. Eriti populaarne oli keskajal kloostrites. Maitsetaimena kasutatakse liköörides (benediktiin) ja veinides, samuti konservi- ja lihatööstuses. Asendamatu maitsetaim kalaroogade juures. Rahvameditsiinis on tuntud kui erguti, eriti soovatakse seda eakatele inimestele immuunsüsteemi turgutamiseks. Mis taim?
33. Emakeelepäeval tutvustati nutitelefonidele mõeldud õigekeelsusrakendust Sõnar. Küsimegi ühte Sõnari loojatest. Ta on sündinud 1963 Tallinnas ning on lõpetanud Tallinna Ülikooli eesti filoloogina. A-l 1996 kaitses ta doktorikraadi Cambridge'is. Praegu töötab ta Tartu Ülikoolis vanemteaduri ja eesti keele professorina. Lisaks teadustööle tegeleb ta ka eesti keele didaktikaga, ta on avaldanud 6 eesti keele õpikut üldhariduskoolidele. Kes?
34. Maailma üks kauem võimul püsinud presidentidest on Paul Biya. Oma riigi presidendiks on see 1933 sündinud mees olnud juba alates 6. novembrist 1982. Presidendiametile eelnevalt olnud ka riigi peaminister aastatel 1975-1982. Millise riigi president on Paul Biya?
35. Küsitav kunstnik oli kunstirühmituse „Sinine Ratsanik“ („Blaue Reiter“) üks asutajaid. Kuulsaks sai ekspressionistlike loomamaalidega („Kollane lehm“, „Sinine hobune“). Kunstnik pidas inimesi inetuteks, loomi aga kauniteks ja puhasteks. Tema tuntuimaks maaliks peetakse 1912 loodud teost „Punane naine“. Kunstniku elutee lõpetas miinikild Verduni lahinguväljal 1916. Kes?

36. Sündinud 1904 Pärnus Sindi riidevabriku tööliste peres. Peale Pärnu Tütarlaste Gümnaasiumi lõpetamist õppis Tartu Ülikoolis pedagoogikat ja psühholoogiat. Abiellus ja sündis poeg Eno, hilisem tuntud lastekirjanik Eno Raud. Tallinnas elades hakkas õpetama lasteaednikke, saades üheks Eesti koolieelse kasvatuse alusepanijaks. A-st 1951 töötas poliitilistel põhjustel lasteaiakasvataja ja logopeedina. On koostanud väärtkirjanduse kogumiku „Laste sõna“. Populaarse laste luuleraamatu „Kubujuss“ autor. Kes?
37. Esimene sellenimeline helikopter töötati välja 1950ndate alguses, kuid ei läinud tootmisse, sest selle juhtimine oli liiga keerukas. Teine samanimeline kopter tegi esimese lennu aastal 1955 ja osutus eriti tõhusaks päästeoperatsioonides. Kolmas, teisest suurem ja enamate istekohtadega, läks tootmisse aastal 1960 ning seda toodetakse tänapäevani, kuigi mitte Prantsusmaal, vaid Indias ja Rumeenias. Eesti keeles tähendab kopteri nimi lõokest.
38. See waleslane õppis sõjaväeinseneriks. Ta määrati tööle Suurbritannia asumaale Indiasse, kus ta nimetati India maamöödukindraliks. Koos abilistega koostas ta enam kui kümne aasta töö tulemusena piirkonna Suure Trigonomeetrilise ülevaate. Ta arvutas välja paljude mägede kõrguse. Kes?
39. Ta oli üks Läti rahvarinde (Tautas Fronte) juhtfiguure ja taasiseseisvunud Läti Vabariigi esimene peaminister maist 1990 kuni augustini 1993. Teist ametiaega oli küsitav peaministri ametipostil detsembrist 2007 kuni märtsini 2009. Kes?

40. Kes on pildil olev murdmaasuusataja? Tänavusel MM-il sai ta kaela hõbemedali.

41. Küsitav on üldnimetus sadadele erinevatele vürtsikatele seavorstidele, mis on eriti populaarsed Hispaanias. Võivad olla suitsutatud ja mitte, veiniga või mitte, suuresti erineb ka küüslaugukogus. Kindlasti on need aga sealihast ja sisaldavad küüslauku ning tšillipipart. Sünnimaal Hispaanias on nad kuivatatud toorvorstid. Mis vorst?
42. Küsitav teadlane (1879-1968) tegeles peamiselt radioaktiivsete elementide uurimisega ning teda on nimetatud ka aatomiajastu loojaks. Ta oli pikaaegne Berliini ülikooli professor, avastas 1938 aatomituumade lõhustumise aeglase neutronite toimel. Sai 1944 Nobeli preemia. Peale II maailmasõda oli ta üks ägedamaid tuumarelvavastaseid. Kes?
43. Laskespordi ühe hinnatuma auhinna, Argentiina karika, on loonud skulptor Torcuato Tasso. Karikal on kujutatud võidujumalanna Niket, kes hoiab käes ühe taime õit. Taim kasvab mitme liigina ka Eestis. Mis taim?
44. Küsitav on sündinud 1968 Raplas. Ta on lõpetanud Rapla KK ja õppinud TÜ-s eesti filoloogiat. Ta on töötanud ajakirjaniku, modelli ja toimetajana. Ta on kirjutanud luulet („Murdumismärk“ 1999, „Nöörist ja seebist“ 2006, „Püünismaastik“ 2010), proosat („Usuvaenlane“ 2009), romaane („Sajandi öömajad“ 2002, „Sõud“ 2005 ja „Maailm, mis on hea“ 2010). Kirjaniku perenimi kattub ühe Suurbritannia linnaga. Kes?
45. See jõgi algab Prantsusmaalt, läbib Belgia ja suubub Hollandis Põhjamerre. Jõgi on laevatatav, eriti tihe on laevaliiklus Genti ja Antverpeni vahel. 1944 II maailmasõja käigus peeti jõel lahing, mis liitlasvägedele avas tee Antverpeni. Mis jõgi?

46. See seltskonnadaam ja moeajakirjanik sündis 1903 Pariisis. I Maailmasõja ajal emigreerus pere USA-sse ning asus elama New Yorki. A-tel 1929-1937 elas ta koos abikaasaga Londonis, kus pidas prominentset pesupoodi ning oli tuntud seltskonnategelane. A-tel 1937-1962 oli ta New Yorgi ajakirja „Harper’s Bazaar“ kolumnist ja moetoimetaja. 1960. a-tel oli ta mh Jacqueline Kennedy isiklik moenõustaja. A-tel 1963-71 oli ta Vogue’i peatoimetaja. A-l 1984 avaldas ta oma memuaarid. Kes?
47. Mullu möödus 100 aastat Tallinna Saksa Teatri avamisest. Rahvusvahelise arhitektuurikonkursi selle teatrihoone rajamiseks võitsid kaks Peterburi arhitekti. Samad mehed said ka teise koha „Estonia“ teatri kavandivõistlusel. Andrus Kivirähk on kirjutanud meestest näidendi, mille pealkiri võetud Juhan Viidingu luuletusest „See kaunis maja“. Kes olid need kaks arhitekti?
48. Linn Iraagis Tigrise jõe idakaldal. Vanal ajal oli üks Mesopotaamia suurimaid linnu, mille nimi tähendas araabia keeles „tema nägija rõõmustab“. Linna varemed on välja kaevatud ja sealt on leitud 8000 aasta vanuseid haudu ja neoliitikumi keraamikat. Nende leidude järgi on saanud nime linnanimeline kultuur. Aastatel 836-892 oli see islamimaailma suurim ja tähtsaim linn. Linna üks olulisemaid vaatamisväärsusi on unikaalse spiraalikujuste minaretiga suur mošee. Mis linn?
49. Sündinud 1. juulil 1945 Angela Trimble nime all. Õppis ülikoolis kunsti, elatas end ettekandja ja Playboy modellina töötades. New Yorgi underground-maailm võttis efektse välimuse ja imekaunite jalgadega neiu kohe omaks. Ta sattus laulma tüdrukutebändi Stiletto. Laiem tuntus tuli 1974 asutatud ansambliga, mis sai nime sellest, kuidas tüdrukule tänaval alata järele hõigati. Bändi esimene ülemaailmne hitt oli „Denis“, järgnesid „Heart of Glass“ ja „Call Me“. Hiljem võttis neiu ette juba sooloprojekte, peale muusika sukeldus filmi- ja kunstimaailma. Pärast 80-ndate madalseisu (tema enda sõnul „jäätiseaastad“) tõusis oma taas kokkutulnud bändiga saajandivahetusel jälle pildile albumiga „No Exit“. Kes?
50. See loom elab Austraalia kõrbetes. Tema nahk imab otse õhust niiskust nagu kuivatuspaber. Sõltuvalt kehatemperatuurist muudab ta oma nahavärvi. Loom kannab inglise keeles tabavat nime – thorny devil (okkiline kurat). Vihje vastuseks saab Piiblist. Mis loom?

51. Küsitav on pärit Venezuelast, osales väejuhina Hispaania kolooniate iseseisvussõjas. Vabastas 1822 Ecuadori. Võitis 1824 otsustava lahingu Peruu ja nimetati Peruu parlamendi poolt suurmarssaliks. Osales 1825 Boliivia riigi rajamises ja valiti 1826 Boliivia eluaegseks presidendiks. 1828 loobus sõjaväelaste mässu tõttu sellest ametist. Tapeti 1830 Ecuadoris. Tema nime kannab linn Boliivias, osariik Venezuelas ja departemang Colombias. Kes?
52. Selle kirjandusauhinna algatasid kirjanikud Peeter Helme, Asko Künnap, Jürgen Rooste ja Karl Martin Sinijärv 2009. Auhinda antakse välja kord aastas, ussimaarjapäeval. Auhinna eesmärgiks on juhtida rohkem tähelepanu kõrgetasemelisele, aga väärilise tähelepanuta jäävale kirjandusele. Esimene laureaat oli Holger Kaints lühiromaaniga „Lennukivaatleja“, teine Indrek Koff oma raamatuga „Eestluse elujõust“. Auhinnaks on graveeritud sullepea ning õhtusöök žüriiliikmetega viimaste kulul. Mis kirjandusauhind?
53. Küsitav tehas (algselt vaguni-, hiljem ka lennuki- ja autotehas) asutati Riias 1874, autosid hakati tootma a-l 1909. I maailmasõja puhkedes, kui Riia ähvardas sakslaste kätte langeda, viidi tehase vagunitööstus üle Tveri, autode tootmine jagati Peterburi ja Fili vahel. 1919 tehas suleti. Samanimeline autobrand taaselustati Venemaal a-l 2006, kui tutvustati uut superauto prototüüpi Impression. Auto hinnaks pidi kujunema 1,5 miljonit eurot ja käsitööna valmima aastas 2-3 autot. Mis autotehas?
54. Tegemist on Mauritiusest pärit toorsuhkru liigiga, mida toodetakse kahes variatsioonis – tume ja hele. Tume on pruun, tugeva melassimaitsega, veidi lagritsamekiga kleepuv suhkur. Sobib hästi šokolaadikookidesse, marinaadidesse ja kastmetesse. Hele ... on meekarva melassimaitseline rafineerimata niiske suhkur. Sobib kasutamiseks kookides, iiriste valmistamisel, kastmetes ja hoidistes. Mis suhkruliik?

55. Küsitav jalgpallur on sündinud 1980. Keskkaitse kohal mängiv mees oli oma riigi jalgpallimeeskonna kapten 2010 MM-il. Ühtlasi valiti ta parimaks kapteniks sel turniiril. Hetkel mängib Türgi klubi „Fenerbahce“ ridades. Kes ja mis riigi koondises ta mängib?

56. 1950. aastatel levis Borneo saarel malaaria ning selle vastu pritsiti loodust DDT-ga. Moskiitod surid ja malaaria taandus. DDT tappis ka väiksed parasiitherilased, kes olid seni katuseroogu söövate tõukude arvukust kontrolli all hoidnud ning elamute katused hakkasid sisse kukkuma. Saare kassid sõid mürgitatud putukatest toitunud gekosid ning surid. Ilma kassideta paljunesid rotid. Kartes rottide levitatavaid haigusi otsustati ette võtta Briti Kuningliku lennuväe ajaloo üks kummalisemaid operatsioone. Milles see operatsioon seisnes?
57. Seoses Eesti lipu 125. aastapäevaga tehti korda Eesti lipu ajaloo seotud paigad Otepää lähistel. Väikese Munamäe Tehvandi-poolsel küljel avati kivi, millesse Eestis tuntud kaksikvennad 1984 lipu 100. aastapäevaga seotud daatumid raiusid. Üks vendadest on rääkinud: „Kivile raiusime päisesse 100 ning alla 4. VI 1984. Kivi õnnistasime veega, mille saime 100 meetri kauguselt Väikese Emajõe algust tähistavast allikast. Pärast südaööd, kui töö valmis, sõitsime ratastega Otepää kiriku juurest läbi ja jätsime sinna kimbu endakorjatud põllulilli“. Mis on vendade perekonnanimi?
58. Selle puu ametlik nimi on eesti keelde võetud põhjaeesti murdekeelest. Gustav Vilbaste järgi tähendab tema nimi tara ääres kasvavat puud. Lõuna-Eestis tunti puud hoopis teise nimega. Eestis kasvab seda puud ebahühtlaselt. Lubjarikkal pinnasel võib puud lausa massiliselt kasvada. Salumetsades moodustab ta tiheda põõsarinde. Puuoksi on kasutatud korvide punumiseks ja tünnivitstena. Puidust saab head joonistussütt. Mis puu?
59. Kes on pildil olev filminäitleja?

60. Kuulete laulu „The Alabama Song“, esitab ansambel The Doors. Kes on laulu viisi ja kes sõnade autor?